בְּנֵי בֵּיתוֹ, (מח) [ס]אֲבָל מֻתָּר לְטַלְטְלָן (מט) בְּתוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת (נ) אוֹ בְּתוֹךְ הָעִיר מֻקָּפֶת חוֹמָה (נא) אוֹ מִבְצָר שֶׁיְּדוּעַ שֶׁהֻקַּף לְדִירָה, (נב) וַאֲחֵרִים (יג) מֻתָּרִים (נג) אַף לְאָכְלָם. וְלָעֲרֹב (נד) (יום טוב ראשון) [ע]צָרִיךְ לְהַמְתִּין מִי שֶׁהוּבְאוּ בִּשְׁבִילוֹ, (נה) בְּכְדֵי (יד) שֶׁיֵּעָשׂוּ. הַגָּה: וּמֻתָּרִין אַחַר כָּךְ אֲפִלּוּ לְדִידָן שֶׁנּוֹהֲגִין לְהַחְמִיר (נו) בִּשְׁאָר דְּבָרִים, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר (ס"ח): ו (נז) * [פ]בְּעִיר שֶׁרֻּבָּהּ אֵינָם יְהוּדִים, (נח) מִן הַסְּתָם כָּל הַמַּבִיא

הַתְרוּמָה (סי' רנא) וְהָרַ"ן (שם) וְהָרַשְׁבָּ"א (בתשובה ח"א סי' לט). [פ] אֲרֻחוֹת חַיִּים (אות כט) בְּשֵׁם הָרַשְׁבָּ"א (עבוה"ק בית מועד ש"ה סי' ב) מִמִּשְׁנָה פֶּרֶק ב' דְּמַכְשִׁירִין (סי"ז).

ס הרא"ש שם ובפרק ד' דְּשְׁרוּבִין (סי"ב) וְהָרַ"ן בְּפֶרֶק ג' דְּבֵיצָה (שם ד"ה ופירוש). ע טור בְּשֵׁם הָרַי"ף (הו"ד בחמים דעים סי' קכב) וּבַעַל

בַּאֵר הֵיטֵב

(יג) מֻתָּרִים. וְאִם הִיא בְּהֵמָה וְאַחַר אוֹכֶל מְעַט מִמֶּנָּה, מֻתָּר לְשָׁחְטָהּ מִיָּד. מַהֲרִי"ל (מנהגים), מָגֵן אַבְרָהָם (סק"כ): (יד) שֶׁיֵּעָשׂוּ. עַיֵּן סִימָן שכ"ה סָעִיף ח' בַּהַגָּהָה

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

וְאוֹסְרִין, אָכֵן אִם זִמְּנָן (טו) אַחֵר שֶׁהֵבִיאָן הַנָּכְרִי הַדְּבָרִים לְבֵיתוֹ יֵשׁ לְהָקֵל: (מח) **אֲבָל מֻתָּר לְטַלְטְלָן.** מֵאַחַר (ס) דְּלַאֲחֵרִים מֻתָּרִין כְּדִלְקַמָּהּ, אֵין עֲלֵיהוּ שֵׁם מַקְצֶה: (מט) **בְּתוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת.** מִמָּקוֹם שֶׁהִנִּיחַ הַנָּכְרִי וְלֹא יוֹתֵר, שֶׁהֲרֵי עַל כָּל פָּנִים חוּץ לַתְּחוּם הֵם וְקָנוּ שְׁבִיתָה שָׁם, וַאֲפִלּוּ הֵבִיאָן הַנָּכְרִי לְעַצְמוֹ גַּם כֵּן דִּינָא הָכִי וּכְדִמְפָרֵשׁ לְעֵיל סִימָן שכ"ה סָעִיף ח': (נ) **אוֹ בְּתוֹךְ הָעִיר וְכוּ'.** דְּמִסְתָּמָא הַקֵּפָה לְדִירָה. וְהוּא הַדִּין בְּתוֹךְ הָעִיר שֶׁיֵּשׁ בָּהּ תִּקּוּן עֲרוּבִין שָׁרֵי דְּכְאַרְבַּע אַמּוֹת דָּמְיָא: (נא) **אוֹ מִבְצָר שֶׁיְּדוּעַ וְכוּ'.** דְּמִבְצָר מִסְתָּמָא לֹא הֻקַּף לְדִירָה: (נב) **וַאֲחֵרִים מֻתָּרִים.** דְּגַבֵּי אִסּוּר תְּחוּמִין (סס) שֶׁהוּא מִדְּרַבָּנָן לֹא אַחְמוּר רַבָּנָן לְאָסְרָהּ אַף עַל אֲחֵרִים כְּמוֹ בְּסָעִיף א' שֶׁהָשְׁווּ שָׁם חֲכָמִים מְדוֹתֵיהֶם, (סנ) וְגַם דִּבְלָאו הָכִי אֵין הָאִסּוּר שֶׁל תְּחוּמִין שָׁוֶה לְכָל אָדָם שֶׁלָּזֶה הוּא חוּץ לַתְּחוּם וְלָזֶה הוּא בְּתוֹךְ הַתְּחוּם. וַאֲפִלּוּ בְּהוּבָא מִחוּץ לִשְׁלֹשָׁה פַּרְסָאוֹת דִּלְכַמָּה פּוֹסְקִים (סנ) יֵשׁ עַל זֶה אִסּוּר דְּאוֹרַיְתָא גַּם כֵּן לֹא הָחֲמִירוּ אֶלָּא לְמִי שֶׁהוּבָא בִּשְׁבִילוֹ [אֲחֵרוֹנִים]. עוֹד כָּתְבוּ דְּאִם הָיָה בְּהֵמָה וְהָאֲחֵר אוֹכֵל מְעַט מִמֶּנָּה מֻתָּר לְשָׁחְטָהּ מִיָּד, (סד) וּמִכָּל מָקוֹם גַּם אַחַר הַשְׁחִיטָה אָסוּר לְמִי שֶׁהוּבָא בִּשְׁבִילוֹ דְּהָא אֲפִלּוּ דְּבָר שֶׁאֵין צָרִיךְ הַשְׁחִיטָה אָסוּר לְמִי שֶׁהוּבָא בִּשְׁבִילוֹ: (נג) **אַף לְאָכְלָם.** וְכָל שֶׁכֵּן לְטַלְטְלָם. וּמִכָּל מָקוֹם חוּץ לְאַרְבַּע אַמּוֹת (סה) אָסוּר לְטַלְטֵל גַּם לַאֲחֵרִים מֵחֲמַת שֶׁקָּנוּ שְׁבִיתָה בִּמְקוֹמָן, (סו) וְעַל כֵּן אֲפִלּוּ אִי אֶפְשָׁר לָהֶם לְתַקֵּן אוֹ לְבַשֵּׁל אֶלָּא אִם כֵּן יְטַלְטְלֵן חוּץ לְאַרְבַּע אַמּוֹת אָסוּר, אִם לֹא שֶׁהוּא לְצֹרֶךְ יוֹם טוֹב דְּאָז יֵשׁ לְהַתִּיר לְהוֹצִיאָן עַל יְדֵי נָכְרִי, דְּאֵינוֹ אֶלָּא שְׁבוּת דִּשְׁבוּת בִּמְקוֹם מִצְוָה. וְעַיֵּן מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ בְּעִנְיָן זֶה לְעֵיל בְּסִימָן שכ"ה בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סָעִיף קָטָן ל"ז דְּשַׁיָּךְ גַּם לָכָאן: (נד) **יוֹם טוֹב רִאשׁוֹן.** אֵין רְצוֹנוֹ לוֹמַר דַּוְקָא אִם הֻבְיָא בָּרִאשׁוֹן (סז) דְּהוּא הַדִּין אִם הֻבְיָא בַּשֵּׁנִי גַּם כֵּן צָרִיךְ לְהַמְתִּין לָעֲרֹב בִּכְדֵי שֶׁיֵּעָשׂוּ, אֶלָּא דְּבָא לְהַשְׁמִיעֲנוּ דְּאִם הֻבְיָא בָּרִאשׁוֹן אֵין צָרִיךְ לְהַמְתִּין רַק בַּלַּיְלָה בִּכְדֵי שֶׁיֵּעָשֶׂה, וַאֲפִלּוּ לְדִידָן דְּנוֹהֲגִין כִּדְעַת הַיֵּשׁ מַחְמִירִין דְּלֵעֵיל סָעִיף א' בַּהַגָּ"ה לְעִנְיַן צִידָה וּמְחַבָּר דְּצָרִיךְ לְהַמְתִּין עַד מוֹצָאֵי יוֹם טוֹב שֵׁנִי בִּכְדֵי שֶׁיֵּעָשׂוּ, הָכָא לְעִנְיַן תְּחוּמִין סַגִּי בְּהַמְתָּנָה בִּכְדֵי שֶׁיֵּעָשֶׂה בְּתַחְלַת לֵיל שֵׁנִי וּמֻתָּר אַחַר כָּךְ, וְכִמּוֹ שֶׁמְּסִיּם הָרַמ"א בְּעַצְמוֹ לְבַסּוֹף: (נה) **בְּכְדֵי שֶׁיֵּעָשׂוּ.** [א]לְפִי עֶרְךְ הַזְּמַן שֶׁנִּשְׁתַּהֶא הַמַּבִיא. וְאִם אֵינוֹ יוֹדֵעַ (סח) מְשַׁעֲרִינַן רַק בִּכְשִׁעוּר הֲבָאָה (סט) מִחוּץ לְאַלְפַּיִם אַמָּה. וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן שכ"ה (ס"ח) לְעִנְיַן שַׁבָּת [ב]שֶׁיֵּשׁ מְחַמִּירִין לְהַמְתִּין הַאי שִׁעוּרָא בְּיוֹם שֶׁלְּאַחֲרָיו וְלֹא בְּכִנִיסַת לֵילָה, שֶׁאֵין דֶּרֶךְ לְהָבִיא בַּלַּיְלָה מִחוּץ לַתְּחוּם וְשַׁפִּיר מִתְהַנֵּי מִזֶּה אַפְּתֵי כְּשֶׁהֻבְיָא לוֹ הַנָּכְרִי בַּיּוֹם. וְכָתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּמִדְּהִשְׁמִיט הָרַמ"א לְהָבִיא סְבָרָא זוֹ גַּם בְּסִימָן זֶה מִסְּתָמָא סְבִירָא לֵיהּ לְהָקֵל בְּיוֹם טוֹב וְדֵי בִּכְנִיסַת לֵיל שֵׁנִי. (ע) מִכָּל מָקוֹם אָפְשָׁר דְּדַוְקָא לְעִנְיַן תְּחוּמִין לֹא רָצָה לְהַחְמִיר, אֲבָל אִם הָיָה בּוֹ גַּם אִסּוּר דְּאוֹרַיְתָא שֶׁלֹּקֵט מִמְּחֻבָּר חוּץ לַתְּחוּם יֵשׁ לְהַחְמִיר, וְלִדְבָר מִצְוָה אוֹ בְּשַׁעַת הַדְּחַק יֵשׁ לְהָקֵל בְּכָל גְּוָנֵי: (נו) **בְּשְׁאָר דְּבָרִים.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר בִּצְיָדָה וּמְחֻבָּר, וְהַטַּעַם דִּבְתְחוּמִין סָמְכִינַן (עפ) אַדַּעְתָּא דְּקַמַּיְתָא שֶׁבְּסָעִיף א': ו (נז) **בְּעִיר שֶׁרֻּבָּהּ נָכְרִים.** עַד עַתָּה כָּתַב דִּינֵי דּוּרוֹן, וְעַתָּה אֵירֵי בְּהֵבִיא עַכּוּ"ם לִמְכֹּר סְחוֹרָתוֹ בַּשּׁוּק: (נח) **מִן**

בֵּאוּר הֲלָכָה

כְּגוֹן סָפֵק אִם יֵשׁ בְּמִינוֹ בְּמַחֲבָּר אִם כֵּן הֲוֵי סָפֵק סְפֵקָא וּמֻתָּר לָעֲרֹב גַּם לְהַמַּחְמִירִין בְּסָפֵק אֶחָד, וְכֵן מַשְׁמַע בְּיָם שֶׁל שְׁלֹמֹה (פ"ג סי' ז), וְכֵן פָּסַק הַגְּרַ"ז (ס"ק נ):

ו * בְּעִיר שֶׁרֻּבָּהּ נָכְרִים וְכוּ'. וּמִסְתַּפְקָנָא אִם רֹב הַקּוֹנִים מִמִּין זֶה יִשְׂרְאֵלִים אִם אָזְלִינַן בָּתְרֵייהוּ אִם לֹא. דְּהִנֵּה בְּמַסֶּכֶת מַכְשִׁירִין בְּפֶרֶק ב' מִשְׁנָה ט' אִיתָא דְּאִם מָצָא בָּהּ בָּשָׂר מִבָּשָׂל הוֹלְכִין אַחַר רֹב אוֹכְלֵי בָּשָׂר מִבָּשָׂל, וְהֵיינוּ דְּאִם הֵם יִשְׂרְאֵלִים אַף דְּרֹב הָעִיר עַכּוּ"ם מְתִירִין לָהֶם וְתָלִינַן דְּמֵהֶם נָפַל וְהוּא הַדִּין לְעִנְיָנֵנוּ, וּכְעֵין זֶה כָּבָא מְצִיעָא דַּף כ"ד רֹב עַמּוּד ב' רֹב טַבָּחֵי יִשְׂרָאֵל [וְצָרִיךְ לְחַלֵּק בָּזֶה לְהַהִיא דְּמִשְׁנָה ז' דְּאִם מָצָא בָּהּ תִּינוֹק מַשְׁלֹךְ דְּקַפְלִיג שָׁם תַּנָּא קַמָּא אַרְבֵּי יְהוּדָה דְּאָזֵיל בָּתַר רֹב הַמַּשְׁלִיכִין דְּתַנָּא קַמָּא לֹא חָשִׁישׁ לֵיהּ כְּרֹב, וְעַיֵּן שָׁם בְּמִשְׁנָה ח' וּבְתוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב שָׁם]. **אַחַר כָּךְ מָצָאתִי בְּסִימָן תקי"ז בְּטֵ"ז** (סק"ב) שֶׁכָּתַב כֵּן בְּפִשִׁיטוּת וְכֵן כָּתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים שָׁם. **וְלִפְי זֶה בְּעִנְיַן דָּגִים שֶׁמְּצוּי לִהְיוֹת רֹב הַקּוֹנִים עַל שַׁבָּת וְיוֹם טוֹב יִשְׂרְאֵלִים הַרְבֵּה שֶׁדָּרִין שָׁם וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הַמַּחֲצִית הַשֶּׁקֶל** (ס"ק כב), **אַף אִם הֵם מְעוּט נֶגֶד הָעַכּוּ"ם אָסוּר מִדִּינָא לִקְנוֹת שָׁם דָּגִים בְּיוֹם טוֹב מִן הָעַכּוּ"ם אַף אִם יוֹדֵעַ שֶׁלֹּא נִצּוֹדוּ הַיּוֹם מִשּׁוּם דִּבְוַדַּאי אַדַּעְתָּם הֻבְיָא מִחוּץ לְתְחוּם דַּחֲשִׁיב לְעִנְיָן זֶה כְּעִיר שֶׁרֻּבָּהּ יִשְׂרָאֵל. אָכֵן לְפִי זֶה מַאי מִסְתַּפֵּק הַמַּגֵּן אַבְרָהָם בְּסָעִיף קָטָן כ"ב לְהַחְמִיר שֶׁלֹּא לִקְנוֹת מֵהֶם דָּגִים מֵחֲשָׁשׁ שֶׁמָּא יַרְבֶּה בְּשַׁבִּיל יִשְׂרָאֵל תְּפוּק לֵיהּ דְּלְעִנְיָן דָּגִים הֲוֵי לֵיהּ כְּעִיר שֶׁרֻּבָּהּ יִשְׂרָאֵל וְעַל כָּרְחָךְ דְּלֹא פְּסִיקָא לֵיהּ דְּרֹב קוֹנִים הֵם יִשְׂרְאֵלִים.** אָכֵן לַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי יֵשׁ לִי מָקוֹם עִיּוּן בָּזֶה לְהָפֵךְ דַּאֲפִלּוּ אִם רֹב הָעִיר יִשְׂרְאֵלִים יֵשׁ לְכָאוֹרָה סְבָרָא לְהַחְמִיר לִקְנוֹת מֵהֶם בְּיוֹם טוֹב אִם יוֹדֵעַ שֶׁלֹּא נִצּוֹד הַיּוֹם, דַּהֲלֹא יִשְׂרָאֵל הַקּוֹנֶה מֵהֶם בְּיוֹם טוֹב מַכְרִיחַ לְקַח מֵהֶם בְּהַקֵּפָה בְּעַלְמָא בְּלִי מְעוֹת וּבְלִי פְּסוּק דְּמִים שֶׁאִסּוּר לְשָׁא וְלִתֵּן עִמּוֹ אוֹדוֹת הַמֻּקָּח וּבְלִי מִשְׁקָל כָּרְאוּי בְּיוֹמוֹת הַחֹל כְּמוֹ שֶׁכָּתְבוּ הַפּוֹסְקִים, אִם כֵּן דַּעְתּוֹ בְּוַדַּאי קְרוֹבָה לִמְכֹּר לְעַכּוּ"ם וְאַדַּעְתֵּיהּ הֻבְיָא מִחוּץ לַתְּחוּם. וְהִנֵּה אִם מֵבִיא בְּיוֹם שֵׁנִי שֶׁל יוֹם טוֹב אֶפְשָׁר שֶׁהֻבְיָא אַדַּעַת יִשְׂרָאֵל שִׁיקְנוּ מִמֶּנּוּ הַיּוֹם בָּעֶרֶב לְמוֹצָאֵי יוֹם טוֹב שֶׁהוּא חֹל וּלְפִיכָךְ צָרִיךְ לְהַמְתִּין לָעֶרֶב בִּכְדֵי שֶׁיֵּעָשׂוּ כְּדֵי שֶׁלֹּא יְהֵנֶה מִמֶּה שֶׁעָשָׂה הַנָּכְרִי בְּשַׁבִּילוֹ בְּיוֹם טוֹב [וְכֵעֵין אֵפֶן זֶה מֵירֵי הַמִּשְׁנָה דְּמַכְשִׁירִין שֶׁמְּמַנּוּ מִקּוֹר סָעִיף זֶה אִם מָצָא בָּהּ יָרָק אִם רֹב עַכּוּ"ם לוֹקְחִין מִיָּד, וּפֵרַשׁ שָׁם הָרַמְבַּ"ם דְּהַאי מִיָּד הַיְינוּ לְמוֹצָאֵי שַׁבָּת וְאִם רֹב יִשְׂרָאֵל יַמְתִּין בִּכְדֵי שֶׁיֵּעָשֶׂה, וּפֵרַשׁ שָׁם מִשּׁוּם דְּאִי לָאו הָכִי יֹאמַר לַעַכּוּ"ם לַעֲשׂוֹת בְּשַׁבָּת כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה לוֹ מְזֻמָּן תָּכֵף לְמוֹצָאֵי שַׁבָּת עַיֵּן שָׁם], אֲבָל אִם הֻבְיָא בְּיוֹם טוֹב רִאשׁוֹן בְּגוֹלָה שֶׁלָּעֶרֶב הוּא גַּם כֵּן יוֹם טוֹב וְלִישְׂרָאֵל לֹא יִמְכֹּר אֶלָּא בְּהַקֵּפָה וּבְלֹא פְּסוּק דְּמִים וְכַנַּ"ל מִסְּתַבֵּר יוֹתֵר דְּאַדַּעְתֵּיהּ דְּעַכּוּ"ם הֻבְיָא שֶׁיּוּכַל לִקַּח מְעוֹת מִיָּד [אִם לֹא שֶׁיֵּשׁ לוֹ לְעַכּוּ"ם בְּעִיר כַּמָּה

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(נמ) כֵּן מַשְׁמַע מַחֲמַת מֹשֶׁה (שם) וּפְשׁוּט: (ס) **וַאֲפִלּוּ הֲבִיא לְמִכֹּר בְּעִיר שֶׁרֻּבָּהּ יִשְׂרָאֵל אוֹ בָּלָה דִּלְכֻלָּם אָסוּר אַף עַל פִּי כֵן מֻתָּר לְטַלְטֵל דְּמִכָּל מָקוֹם הוּא מֻתָּר לְאוֹתָם שֶׁבְּתְחוּם מָקוֹם שֶׁלָּקַח, וַאֲפִלּוּ לֵיכָא שָׁם יִשְׂרָאֵל גַּם כֵּן שָׁרֵי דְּמִכָּל מָקוֹם אִלּוּ אִתְרְמֵי שָׁם יִשְׂרָאֵל הָוֵי שָׁרֵי,** כֵּן כָּתַב הַמְאַמַּר מָרְדְּכַי וְרֵישׁ הַסִּימָן (סק"א) עַיֵּן שָׁם בְּאָרְכָּהּ: (סא) רַשְׁ"י (כה. ד"ה חוץ): (סב) רַ"ן (יג: ד"ה ופירוות) בְּשֵׁם הָרַמְבַּ"ן (מלחמות שם): (סג) הֵינוּ לְיִשְׂרָאֵל הָעוֹשֶׂה אוֹתָן וְהֵיכָא לְנוּ לְגָזֹר אַף לְנָכְרִי שֶׁעָשָׂה בִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל. וְתָמֵהַּ הַבַּיִת מֵאִיר הָא מְדִינָא נָכְרֵי נָכְרִי אֵינָם קוֹנִים שְׁבִיתָה כִּדְאִיתָא בְּעֲרוּבִין מ"ז עַמּוּד ב' אֶלָּא דְּגָזְרוּ בְּעָלִים דְּנָכְרֵי אֲשׁוּ בְּעָלִים דְּיִשְׂרָאֵל, וְאִם כֵּן אֲפִלּוּ אִם הָיָה

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וּבְשׁוּ"ע הָרַב (סי"א) כְּתַב שִׁישָּׁה כָּל כָּךְ כְּמוֹ שֶׁשָּׁהָה הַנָּכְרִי בְּהֶבְאָתוֹ אוֹתָם מִמָּקוֹם שֶׁהֶחְשִׁיךְ לוֹ הַיּוֹם בְּעֶרֶב יוֹם טוֹב עַד שֶׁהֵבִיא אוֹתָם לְתוֹךְ עִיבּוּרוֹ שֶׁל עִיר שֶׁל הַיִּשְׂרְאֵל. **ב]** וּבְשׁוּ"ע הָרַב (סי' שכח סי"ג) כְּתַב שֶׁלְּעִנְיַן יו"ט יֵשׁ לְהָקֵל בָּזֶה.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת יוֹם טוֹב סִימָן תקטו

(נט) לְצָרְכָּךְ (טו) הָרֵב (ס) מֵבִיא. (סא) מֻחֲצָה עַל מֻחֲצָה, (סב) אוֹ שֶׁיִּדּוּעַ (סג) שֶׁלִּקֵּט לְצָרְכָּךְ שְׁנֵיהֶם, אָסוּר (בית יוסף (ד"ה כתב ממ"נ) וסמ"ג (שם)): ז [צ]אִם הוּא סָפֵק אִם בָּאוּ מִבְּחוּץ לַתְּחוּם, אִם הוּא אֵינוֹ יְהוּדִי הַשָּׁרוּי עִמּוֹ בָּעִיר * וּפְרוֹת הַמְצוּיִים (סד) בָּעִיר מֻתָּר, (סה) וְאִם לָאו (טז) אָסוּר: ח [ק]דָּבָר שֶׁאֵין בְּמִינוֹ בְּמֻחְבָּר שֶׁהוּבָא לְיִשְׂרָאֵל בְּיוֹם טוֹב רִאשׁוֹן שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, (סו) מֻתָּר בַּשֵּׁנִי, (סז) [ר]וְהוּא הַדִּין לְשַׁבָּת וְיוֹם טוֹב הַסְּמוּכִים זֶה לָזֶה: ט [ש]יִשְׂרָאֵל שֶׁשִּׁגֵּר דּוֹרוֹן לַחֲבֵרוֹ עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב, (יז) וְנִתְעַכֵּב הָאֵינוֹ יְהוּדִי וְהֵבִיאָם בְּיוֹם טוֹב מִחוּץ לַתְּחוּם, מֻתָּר אֲפִלּוּ

צ טור בְּשֵׁם הָרַשְׁבָּ"א (כת: ד"ה הא, עבהה"ק בית נחיבות ש"ה סי' כה). ק שם (בשורר) וְרא"ש (ביצה שם) וּשְׁאָר פּוֹסְקִים בְּשֵׁם חֲכָמֵי לוּנְזִיל. ר בְּאֶרְחוֹת חַיִּים (אות לז). ש כָּל בּוֹ (שם) וְהָרַשְׁבָּ"א בְּתְשׁוּבָה (המיוחסות לרמב"ן סוס"י קנב. ע"י"ש).

בַּאֵר הַיטֵב

דַּיָּש אוֹמְרִים דְּאֵין הַלַּיְלָה עוֹלֶה מִן הַמְּנִין. וּמִדְּלֹא כָּתַב רַמ"א כָּאן כִּלּוּם אֶפְשָׁר דְּדַעְתּוֹ דְּבְיוֹם טוֹב יֵשׁ לְהָקֵל וְהַלַּיְלָה עוֹלֶה מִן הַמְּנִין, וְגַם בְּלָאו הָכִי הָרַבָּה פּוֹסְקִים סְבִירָא לְהוּ דְּלָא כְּצִינְעָן בְּכָרְכֵי שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם שֶׁלֹּא בְּתְחוּמִין לָכֵן יֵשׁ לְהָקֵל וְגַם הַיּוֹם שֶׁל שְׁלֹמֶה (שם סי' ח) מַקֵּל. מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק כא): ו [ט]וֹ) הָרֵב. וְאִם יֵשׁ לַחֹשׁ שֶׁמִּפְּרִבִּים לְהָבִיא בְּשִׁבִּיל יִשְׂרָאֵל אָסוּר, וְדַוְקָא כְּשֶׁרּוֹאִין שֶׁמִּפְּרִבִּים לְהָבִיא אֲבָל מִפְּתָם אֵין חוֹשְׁשִׁין וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב סִימָן תקי"ז (ס"א). וּמִיהוּ בְּאֵינוֹ יְהוּדִי הַמּוֹכֵר דָּגִים אִם אָנוּ מַתִּירִין לְקַח מִמֶּנּוּ יֵשׁ לָחֹשׁ שֶׁיִּרְבֶּה לְהָבִיא בְּשִׁבִּיל יִשְׂרָאֵל, וְצָרִיךְ לְהִתְיַשֵּׁב בַּדָּבָר. וְאֵינוֹ יְהוּדִי הַדָּר בִּכְפָר וְהֵבִיא דָּגִים לְעִיר שָׁרְבָּה יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לְהִסְתַּפֵּק אִי אָמְרִינַן מִשְׁתָּמֵא צָדָן לְצָרְכּוֹ יִשְׂרָאֵל, אוֹ אָמְרִינַן נִיזֹל בָּתַר רַבָּא דְּעָלְמָא וְצָדָן לְצָרְכּוֹ אֵינוֹ יְהוּדִי וְאַחַר כָּךְ נִמְלַךְ וְהֵבִיאָן לְכָאן, וְאִם כֵּן אֵין בָּהֶם דִּין מֻחְסָּר צִידָה, וְנִרְאֶה לִי לְהָקֵל. מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק כב) עַיֵּן שָׁם: ז [ט]ז) אָסוּר. וּבְיוֹם טוֹב שֵׁנִי יֵשׁ לְהָקֵל. רַשַׁ"ל (שם סי' ט), מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק כד): ט [י]ז) וְנִתְעַכֵּב. אֲבָל אִם הַשּׁוֹלֵחַ יוֹדֵעַ

בֵּאוּר הַלָּכָה

יִשְׂרָאֵלִים מְפַקְּחִין עֲלֵיהֶם יֵשׁ לוֹמַר דְּאַדַּעְתָּם הֵבִיא]. אָכֵן מִדְּסָתְמוּ הַפּוֹסְקִים דְּרֹב יִשְׂרָאֵל אָסוּר וְלֹא חִלְקוּ בֵּין יוֹם טוֹב רִאשׁוֹן לְשֵׁנִי שְׁמַע מִנַּהּ דְּלֹא סְבִירָא לְהוּ הַסְּבָרָא שֶׁכָּתַבְנוּ וְכֵן עִקַּר דַּעְתִּי נָגְדָּ דַּעְתָּם וַאֲפִלּוּ בְּרֹב עַכּוּ"ם יֵשׁ לְכַתְּחִלָּה לִזָּהֵר לְקָנוֹת מֵהֶם מִפְּנֵי סְבָרַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם שֶׁאִם יִקְנוּ יִשְׂרָאֵלִים בְּיוֹם טוֹב שֶׁמָּא יִרְבֶּה לְהָבִיא בְּשִׁבִּילָם:

ז * וּפְרוֹת הַמְצוּיִין בָּעִיר מֻתָּר. בְּיָם שֶׁל שְׁלֹמֶה (שם סי' ט) **רָצָה לוֹמַר דְּהוּא הַדִּין לְעִנְיַן מֻחְבָּר אִם יֵשׁ לְאוֹתוֹ עַכּוּ"ם גַּם פֵּרוֹת תְּלוּשִׁין בְּבֵיתוֹ וּפֵרוֹת מֻחְבָּרִין חוּץ לַתְּחוּם תְּלוּיִן שֶׁמִּתְּלוּשִׁין לָקַח [וְהוּא הַדִּין לְעִנְיַן דָּגִים שֶׁיֵּשׁ לוֹ בְּבֵיתוֹ שֶׁנִּצּוֹדִים מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב לֹא חֲיִישִׁינַן שֶׁהָלַךְ לְצוּד]. אֲבָל בְּאֵלִיָּה רַבָּה** (ס"ק יז) **הִסְכִּים לְאֶסּוֹר בְּכָל גַּוְנֵי וְכֵן בִּפְרִי מִגְדִּים** (מש"ז ס"ק יג):

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

הַפֹּתֶם וְכוּ'. הָא בְּיָדְעִינַן שֶׁהֵבִיא בִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל אוֹ אֲפִלּוּ שֶׁכֵּנוּן (עג) גַּם בִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל, אָסוּר אֲפִלּוּ בְּרֹב עַכּוּ"ם לְפִי מַה שֶּׁמְּפֹרָשׁ לְקַמִּיהּ בַּהֲגָ"ה: **(נט) לְצָרְכָּךְ הָרֵב וְכוּ'.** וְאִם כֵּן אִם הוּא דָּבָר שֶׁאֵין בְּמִינוֹ בְּמֻחְבָּר שָׁרֵי לְאַלְתַּר לֶאֱכֹל, וּבִלְבַד (עג) שֶׁלֹּא יַזְכִּיר לוֹ סְכוּם דָּמִים רַק יִקַּח מִמֶּנּוּ בַּהֲקָפָה, וְלֹא יִשָּׂא וְיִתֵּן עִמּוֹ עַל דְּבַר הַמֻּקָּח, וְלֹא יְטַלְטְלֵם חוּץ לְאַרְבַּע אַמּוֹת כֵּיוָן שֶׁהוּבָא מִחוּץ לַתְּחוּם, וְכַנַּ"ל בְּסָעִיף ה'. וְאִם הוּא דָּבָר שֶׁיֵּשׁ בְּמִינוֹ בְּמֻחְבָּר אוֹ מֻחְסַר צִידָה אָסוּר בְּאוֹתוֹ יוֹם מִשּׁוּם מֻקָּצֶה, וְלָעֶרֶב מֻתָּר בַּאֲכִילָה וְאֵין צָרִיךְ לְהַמְתִּין בִּכְדֵי שֶׁיַּעֲשׂוּ. וְכָתְבוּ הַפּוֹסְקִים דְּאִם אָנוּ רוֹאִין שֶׁעַל יְדֵי זֶה שֶׁאָנוּ מַתִּירִין לְקָנוֹת מֵהֶם הֵם מַרְבִּין לְהָבִיא, אָסְרִינַן לְהוּ לְקָנוֹת מֵהֶם, (עד) אֲבָל מִן הַסְּתָם אֵין חוֹשְׁשִׁין שֶׁמָּא יַרְבֶּה לְהָבִיא גַּם בִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל וּמֵתָּר לִקַּח מִמֶּנּוּ בְּעִיר שֶׁרָּבָּה יִשְׂרָאֵל. וּמִכָּל מָקוֹם עַכּוּ"ם הַמֵּבִיא דָּגִים לְמָכֹר בְּעִיר שֶׁרָּבָּה עַכּוּ"ם (עה) אַף בִּסְתָם יֵשׁ לַחֹשׁ שֶׁיִּרְבֶּה לְהָבִיא בִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל אִם נַתִּיר לִקַּח מִמֶּנּוּ, כֵּיוָן שֶׁדַּרְכּוֹ יִשְׂרָאֵל לִקְנוֹת דָּגִים לְכָבוֹד יוֹם טוֹב, וְזֶה תָּלוּי לְפִי הָעִנְיָן לְפִי רְאוֹת עֵינֵי הַמּוֹרֶה דְּאִם הָעִיר כֻּלָּהּ עַכּוּ"ם רַק אֲנָשִׁים יְחִידִים יִשְׂרְאֵלִים נִמְצָאִים שָׁם אֵין לַחֹשׁ לָזֶה: **(ס) מֵבִיא.** וּבְעִיר שֶׁרָּבָּה יִשְׂרָאֵל כָּל כַּמָּה דְּלֹא יָדְעִינַן דְּהֵבִיא בִּשְׁבִיל עַכּוּ"ם, מִן הַסְּתָם תְּלִינַן שֶׁבִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל הֵבִיא שֶׁהֵם רַבָּא. וְאִם הוּא דָּבָר שֶׁיֵּשׁ בְּמִינוֹ בְּמֻחְבָּר אוֹ מֻחְסַר צִידָה אָמְרִינַן דְּלִקֵּט וְצָד בִּשְׁבִיל יִשְׂרְאֵלִים לְמָכֹר לָהֶם וְצָרִיךְ לְהַמְתִּין עַד בִּכְדֵי שֶׁיַּעֲשׂוּ א'. (עו) וְצָדְדוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּכָל זֶה בְּהָיָה הַנָּכְרִי בֶּן עִיר וְיָצָא חוּץ לָעִיר לָצוּד וְלִלְקֹט, הָא בְּנָכְרִי כַּפְרִי שֶׁהֵבִיא סְחוֹרָתוֹ לָעִיר נִרְאֶה דְּלֹא שַׁיָּךְ כְּלָל לְשַׁעֵר בָּעִיר שֶׁהֵבִיא לְתוֹכָהּ אִם הוּא רֹב נָכְרִים אוֹ יִשְׂרְאֵלִים אֶלָּא אֲפִלּוּ הֵם יִשְׂרְאֵלִים אֲזוֹלִינַן בָּתַר רֹב עָלְמָא וְרֹב נָכְרִים הֵם וְאַדַּעְתַּיְהוּ לְקֵט וְצָד, וְאַף שֶׁהֵבִיא אוֹתָם לְמָכֹר לָעִיר אָמְרִינַן שֶׁאַחַר כָּךְ נִמְלַךְ וְהֵבִיאָן לְכָאן [וּלְפִי זֶה אֵין לָהֶם דִּין צִידָה בְּשִׁבִּיל יִשְׂרָאֵל וַאֲסוּרִים רַק בְּיוֹם טוֹב רִאשׁוֹן מִשּׁוּם מֻקָּצֶה וּבְלֵיל שֵׁנִי מֻתָּרִין מִיָּד. וְאִם הוּבָא מֵחוּץ לַתְּחוּם אַף דְּהַהֲבָאָה הָיָה בְּוַדַּאי בִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל עַל כָּל פָּנִים דַּי אִם מַמְתִּין בְּלֵיל מוֹצָאֵי יוֹם טוֹב רִאשׁוֹן כְּדֵי שֶׁיַּעֲשֶׂה]. וּבְסֵפֶר מוֹר וּקְצִיעָה מְפֻקְפָּק עַל זֶה דְּסוֹף מַעֲשֶׂה בְּמַחֲשָׁבָה תְּחִלָּה וּבְדַאי אַדַּעְתָּא דְּעִיר זוֹ לִקֵּט וְצָד. אֲכָל אִם הָיָה הָעַכּוּ"ם תָּמִיד סְחוֹרָתוֹ לְעִיר זוֹ לְמָכֹר, פָּשׁוּט דִּלְכֹלֵי עָלְמָא אָמְרִינַן דְּאַדַּעְתָּא דְּעִיר זוֹ לִקֵּט וְצָד: **(סא) מֻחֲצָה עַל מֻחֲצָה.** דְּמִסְתָּמָא (עז) לְצָרְכָּן נַעֲשָׂה, וְעַל כֵּן צָרִיךְ גַּם בָּזֶה לְהַמְתִּין עַד כְּדֵי שֶׁיַּעֲשֶׂה.

(פמ) וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּהָוֵי סָפֵק אִם בִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל אוֹ בִּשְׁבִיל עַכּוּ"ם: **(סב) אוֹ שֶׁיִּדּוּעַ וְכוּ'.** וְרִצּוֹנוֹ לוֹמַר דְּכָזֶה אֲפִלּוּ אִם רֹב עַכּוּ"ם כֵּיוָן שֶׁמְּקֻבָּץ בְּפֵרוּשׁ גַּם בִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל אָסוּר. וַעֲיַן לְעֵיל בְּסִימָן רע"ו בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה ואם יש) מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ בָּזֶה: **(סג) שֶׁלִּקֵּט.** וְהוּא הַדִּין (פמ) בְּהֵבִיא מֵחוּץ לַתְּחוּם לְצָרְכּוֹ שְׁנֵיהֶן: **ז (סד) בָּעִיר.** הֵינוּ בְּתוֹךְ הַתְּחוּם, דְּכֵיוָן שֶׁהוּא שָׁרוּי בְּתוֹךְ הַתְּחוּם וְגַם הַפֵּרוֹת מְצוּיִין הֵם בְּתוֹךְ הַתְּחוּם אֵין חוֹשְׁשִׁין שֶׁאָלוּ הַפֵּרוֹת הֻבְיָאוּ מֵחוּץ לַתְּחוּם, דְּאַדְּרַבָּה אָמְרִינַן כָּאן נִמְצְאוּ וְכָאן הָיוּ. אֲבָל אִם הוּא שָׁרוּי חוּץ לַתְּחוּם אַף דְּפֵרוֹת מְצוּיִין בְּתוֹךְ הַתְּחוּם תְּלִינַן שֶׁהֻבְיָאן מִמְּקוֹמוֹ מֵחוּץ לַתְּחוּם, וְכֵן לְהֶפֶךְ אַף שֶׁהוּא בְּתוֹךְ הַתְּחוּם כֵּיוָן שֶׁאֵין פֵּרוֹת מְצוּיִין שָׁם חִישִׁינַן שֶׁהֻבְיָאן מֵחוּץ לַתְּחוּם: **(סה) וְאִם לָאו אָסוּר.** וְאַף דִּסְפֵקָא דְּרַבָּנַן לְקֻלָּא, אָסוּר בָּזֶה (פ) מִשּׁוּם דְּהָוֵי דָּבָר שֶׁיֵּשׁ לוֹ מַתִּירִין לְאַחַר יוֹם טוֹב. וּכְבָר כְּתַבְנוּ לְעֵיל בְּסִימָן שכ"ה בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה בְּסָעִיף קָטָן מ"ח בְּשֵׁם הָאַחֲרוֹנִים לְהָקֵל בָּזֶה בָּעָרֵב מִיָּד, (פפ) וְיֵשׁ שֶׁמְּקִלִּין בְּעִקַּר דָּבָר זֶה וּלְדִידְהוּ בְּסָפֵק חוּץ לַתְּחוּם לְקֻלָּא אֲזוֹלִינַן וְגַם בְּיוֹם טוֹב גּוּפָא שָׁרֵי. וּלְדִינָא עִקַּר (פכ) כְּסִבָּרָא רִאשׁוֹנָה, (פג) [א]וְיֵשׁ שֶׁצִּדְּדוּ לְהָקֵל בְּזוֹ בְּיוֹם טוֹב שֵׁנִי מִשּׁוּם דְּהָוֵי סָפֵק סָפֵקָא, וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן תצ"ז סָעִיף ג' מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ בָּזֶה. וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן שכ"ה (ס"ט) בְּאֵר הַמַּחֲבֹר פְּרָטֵי דִּינִים בְּסָעִיף זֶה וְכָאן קַצֵּר: **ח (סו) מֻתָּר בַּשֵּׁנִי.** בִּכְדֵי (פד) שֶׁיַּעֲשׂוּ. אַף עַל גַּב דִּלְעִנְיַן מְחֻבָּר מַחְמִרִינַן בָּזֶה לְכֵלִי עָלְמָא וְחִשְׁבִינַן לֵיהּ כְּיוֹמָא אֲרִיכְתָּא וּכְדִלְעֵיל בְּסָעִיף א', (פה) בְּתוֹחֲמִין דְּקֻלָּא לֹא מַחְמִרִינַן בָּזֶה: **(סז) וְהוּא הַדִּין לְשַׁבָּת וְיוֹם טוֹב הַסְּמוּכִין וְכוּ'.** פֵּרוּשׁ, אִם הוּבָא בְּשַׁבָּת

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ו (עב) עַיֵּן לְעֵיל סִימָן רע"ו בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה ואם יש) **מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ בָּזֶה בְּדַעַת הַבַּיִת יוֹסֵף. אָכֵן אִיתָּא שִׁיטָתוֹ בְּנֹעַם הַבַּיִת יוֹסֵף מִכָּל מָקוֹם כֵּיוָן שֶׁהַרְבֵּה אַחֲרוֹנִים (ס"ק יח) וּשְׁאֵרֵי אַחֲרוֹנִים) אֵין כְּדַאי לְכַתְּחִלָּה לְזוּז מִדְּבָרָיו אִם לֹא שֶׁיִּצְטָרֵךְ לָזֶה עוֹד סָפֵק:** (עג) **אַחֲרוֹנִים:** (עד) **מָגֵן אַבְרָהָם** (ס"ק כב): **(עה) מָגֵן אַבְרָהָם** (שם) **וְאֵלִיָּה רַבָּה** (סק"כ) **וְהַגְּהָ"ז** (ס"ח) **וּשְׁאֵרֵי אַחֲרוֹנִים:** **(עו) מָגֵן אַבְרָהָם** (שם) **וְאֵלִיָּה רַבָּה** (ס"ק כא) **וְהַגְּהָ"ז** (ס"כ): **(עז) בֵּית יוֹסֵף** (ד"ה כתב סמ"ג) **בְּשֵׁם סְמ"ג** (מצוה קצד) **וְהוּבָא בְּמָגֵן אַבְרָהָם** (ס"ק כב): **(עח) מָגֵן אַבְרָהָם** (שם) **בְּשֵׁם רַשַׁ"י, וּלְגַרְסָא אַחַת הָיָא לְבַד עַיֵּן בְּשַׁבָּת קנ"א** (ע"א) **בְּרַשַׁ"י שָׁם** (ד"ה ה"א ד"ה לישנא אחרינא) **וּלְגַרְסָא זוֹ יֵשׁ לְעַיֵּן כְּדֵי שֶׁיַּעֲשֶׂה לְדַעַת הַמַּקְלִים בְּסָפֵק עַיֵּן שָׁם**

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרֵב: א] כ"כ בשו"ע הרב (סט"ז) וז"ל: אם יש להסתפק שמא בתחילת כניסת יו"ט היה הגוי כבר בתוך תחום העיר, יש להקל ביו"ט שני של גליות אף למי שהובא בשבילו כיון שיש כאן שני ספיקות, שהרי יו"ט שני עיקר תקנתו מחמת הספק, אבל ביו"ט ראשון יש להחמיר אף בספק כיון שהוא דבר שיש לו מתירין.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah